

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

4^η Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ» 2021-2027

Ερέτρια, 19/06/2025

ΠΡΟΤΑΣΗ 2^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων του ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ 2021-2027» με σαφή αναφορά στα νέα δεδομένα και τις ανάγκες που οδήγησαν σε αυτές, ανά Προτεραιότητα, Ειδικό Στόχο & Πεδίο Παρέμβασης.

Η προτεινόμενη 2^η αναθεώρηση διενεργείται στα πλαίσια της ενδιάμεσης επανεξέτασης του προγράμματος και έχει ως βασικό στόχο την ενσωμάτωση στο Πρόγραμμα παρεμβάσεων στο Πλαίσιο της Πλατφόρμας Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP). Επιπλέον, με την αναθεώρηση επιδιώκεται και η ενσωμάτωση των νέων προκλήσεων όπως προσδιορίζονται μέσα από τη δέσμη ειδικών συστάσεων για τη χώρα (2024), κυρίως όσων σχετίζονται με την εφαρμογή των παρεμβάσεων των Προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής, καθώς και με την εφαρμογή Πολιτικών με ιδιαίτερη σημασία για την Ευρώπη, όπως η Ανταγωνιστικότητα, το Επιχειρηματικό Περιβάλλον, οι Δεξιότητες του Ανθρώπινου Δυναμικού, η Ενέργεια και οι Μεταφορές.

Στο πλαίσιο, προκειμένου να γίνει δυνατή η εφαρμογή της Πλατφόρμας STEP μέσω του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027, στην Προτεραιότητα 1 (ΣΠ1) του Προγράμματος ενεργοποιούνται δύο νέα Πεδία Παρέμβασης (ΠΠ) στους υφιστάμενους Ειδικούς Στόχους της Προτεραιότητας 1, που αφορούν ΜΜΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον ΚΑΝ. (ΕΕ) 2024/795 για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP), πιο συγκεκριμένα:

- Στον Ειδικό Στόχο RSO1.1 «Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας» ενεργοποιήθηκε το ΠΠ191 «Παραγωγικές επενδύσεις σε ΜΜΕ που συνδέονται κυρίως με τις βιοτεχνολογίες» για να καλύψει χρηματοδοτικά την δράση για την στήριξη επενδύσεων ΜΜΕ στον τομέα της βιοτεχνολογίας που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της STEP για την ΠΣΤΕ, και
- Στον Ειδικό Στόχο RSO1.2 «Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης» ενεργοποιήθηκε το ΠΠ193 «Παραγωγικές επενδύσεις σε ΜΜΕ που συνδέονται κυρίως με ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας» για να καλύψει χρηματοδοτικά την δράση για την στήριξη επενδύσεων ΜΜΕ στον τομέα της βιοτεχνολογίας που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της STEP για την ΠΣΤΕ.

Για τη χρηματοδότηση των δράσεων του νέου Ειδικού Στόχου αξιοποιήθηκαν κατάλληλα οι διαθέσιμοι πόροι της Προτεραιότητας 1 και προέρχονται από μεταφορά πόρων από δράσεις για την επιχειρηματική ανάπτυξη και διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων (ΠΠ021 του RSO1.3) και δευτερευόντως από τις δράσεις ψηφιακών τεχνολογιών στις ΜΜΕ (ΠΠ013 του RSO1.2) και από δράσεις στήριξης επιχειρήσεων για την ενίσχυση των επιδόσεών τους στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία (ΠΠ002 του RSO1.1)

Επιπλέον και με βάση τις διαμορφωθείσες ανάγκες του προγράμματος όπως αποτυπώνονται από την μέχρι τώρα υλοποίησή του, προτείνεται η χρηματοδοτική ανακατανομή των πόρων στις Προτεραιότητες 4.1 (ΕΤΠΑ) και την Προτεραιότητα 5, με τις οποίες μεταφορές πόρων να πραγματοποιούνται εντός των ίδιων Προτεραιοτήτων.

- Στην Προτεραιότητα 4.1 (ΕΤΠΑ) ενισχύονται χρηματοοικονομικά οι δράσεις για την προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών στα πλαίσια του RSO4.6 καθώς και οι δράσεις δημιουργίας επέκτασης και εκσυγχρονισμού μονάδων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα πλαίσια του RSO4.2, ενώ μειώνονται, κατά κύριο λόγο, οι διατιθέμενοι πόροι των δράσεων που αφορούν άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα στα πλαίσια του RSO4.3.
- Στην Προτεραιότητα 5 και ειδικότερα στον RSO5.1. «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)», προτείνεται ο εξορθολογισμός του συστήματος των Δεικτών καθώς και η ανακατανομή των διατιθέμενων πόρων στα Πεδία Παρέμβασης λαμβάνοντας υπόψη τις εγκεκριμένες και οριστικοποιημένες πλέον στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης (BAA).

Συνοπτικά, οι παραπάνω τροποποιήσεις έχουν ως αποτέλεσμα:

- Μεταβολές στους πίνακες με τις διαστάσεις καθώς και στο σύστημα δεικτών των σχετικών ενεργών Ειδικών Στόχων, οι οποίοι συμμετέχουν στην ανακατανομή των διατιθέμενων πόρων εντός των Προτεραιοτήτων 1 (ΕΤΠΑ), 4.1 (ΕΤΠΑ) και 5 (ΕΤΠΑ).
- Δεν μεταβάλουν τον Πίνακα συνολικών χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση (Πίνακας 11)
- Οι παραπάνω μεταβολές αντανakλώνται στην επικαιροποιημένη λογική της παρέμβασης η οποία υποβάλλεται καθώς και όσων τμημάτων του κειμένου του προγραμματικού εγγράφου είναι αναγκαίες (Στρατηγική Προγράμματος, Προτεραιότητες, Χρηματοδότηση, Αναγκαίοι όροι).

Στον παρακάτω αναλυτικό πίνακα (Πίνακας 1), αποτυπώνεται συνοπτικά το σύνολο των χρηματοδοτικών μεταβολών σε επίπεδο Προτεραιότητας/ Ειδικού Στόχου/ Πεδίου Παρέμβασης σε όρους Ενωσιακής Συμμετοχής / Δημόσια Δαπάνης και εν συνεχεία παρουσιάζονται αναλυτικά οι χρηματοδοτικές μεταβολές (Διάσταση 1), καθώς και οι τροποποιήσεις του πλαισίου δεικτών αλλά και της στοχοθέτησής τους ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Προτεινόμενη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021 -2023»

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ/ ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ/ ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ		ΠΡΟΤΑΣΗ 2 ^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-01	42.589.005	50.104.712	0	0	42.589.005	50.104.712
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-01 (ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ)	27.389.005	32.222.359	0	0	27.389.005	32.222.359
RSO1.1-Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας	10.500.000	12.352.941	3.000.000	3.529.412	9.500.000	11.176.471
002-Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης υποδομής για έρευνα, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών ερευνητικών κέντρων) που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	10.500.000	12.352.941	-1.000.000	-1.176.471	9.500.000	11.176.471
191-Παραγωγικές επενδύσεις σε ΜΜΕ που συνδέονται κυρίως με τις βιοτεχνολογίες.	0	0	4.000.000	4.705.882	4.000.000	4.705.882
RSO1.2-Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης	3.889.005	4.575.300	1.500.000	1.764.706	1.389.005	1.634.124
013-Ψηφιοποίηση των ΜΜΕ	3.889.005	4.575.300	-2.500.000	-2.941.176	1.389.005	1.634.124
193-Παραγωγικές επενδύσεις σε ΜΜΕ που συνδέονται κυρίως με ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας.	0	0	4.000.000	4.705.882	4.000.000	4.705.882
RSO1.3-Ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ	13.000.000	15.294.118	-4.500.000	-5.294.118	8.500.000	10.000.000
021-Επιχειρηματική ανάπτυξη και διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων	13.000.000	15.294.118	-4.500.000	-5.294.118	8.500.000	10.000.000
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-03	24.832.118	29.214.257	0	0	24.832.118	29.214.257
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-03 (ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ)	20.182.118	23.743.669	0	0	20.182.118	23.743.669
RSO3.2-Βιώσιμες μεταφορές	20.182.118	23.743.669	0	0	20.182.118	23.743.669
089-Νέες ή αναβαθμισμένες δευτερεύουσες οδικές συνδέσεις με το οδικό δίκτυο και τους κόμβους ΔΕΔ-Μ	10.000.000	11.764.706	-1.937.322	-2.279.202	8.062.678	9.485.504

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ/ ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ/ ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ		ΠΡΟΤΑΣΗ 2 ^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
090-Άλλες νέες ή αναβαθμισμένες εθνικές και περιφερειακές οδοί και οδοί τοπικής πρόσβασης	10.182.118	11.978.963	1.937.322	2.279.202	12.119.440	14.258.165
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-04.01	49.664.236	58.428.513	0	0	49.664.236	58.428.513
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-04.01 (ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ)	30.064.236	35.369.689	0	0	30.064.236	35.369.689
RSO4.2-Υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	10.000.000	11.764.706	1.000.000	1.176.471	11.000.000	12.941.176
121-Υποδομές για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	2.500.000	2.941.176	-500.000	-588.235	2.000.000	2.352.941
122-Υποδομές για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	7.500.000	8.823.529	1.500.000	1.764.706	9.000.000	10.588.235
RSO4.3-Ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων	8.064.236	9.487.336	-5.000.000	-5.882.353	3.064.236	3.604.984
127-Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	8.064.236	9.487.336	-5.000.000	-5.882.353	3.064.236	3.604.984
RSO4.5-Πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη	8.000.000	9.411.765	0	0	8.000.000	9.411.765
129-Υγειονομικός εξοπλισμός	8.000.000	9.411.765	-1.000.000	-1.176.471	7.000.000	8.235.294
130-Κινητά περιουσιακά στοιχεία στον τομέα της υγείας			1.000.000	1.176.471	1.000.000	1.176.471
RSO4.6-Πολιτισμός και βιώσιμος τουρισμός	4.000.000	4.705.882	4.000.000	4.705.882	8.000.000	9.411.765
166-Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	2.000.000	2.352.941	5.000.000	5.882.353	7.000.000	8.235.294
167-Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικοτουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000	2.000.000	2.352.941	-1.000.000	-1.176.471	1.000.000	1.176.471
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-05	64.856.289	76.301.517	0	0	64.856.289	76.301.517
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-05 (ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ)	46.845.219	55.112.023	0	0	46.845.219	55.112.023
RSO5.1-Ολοκληρωμένη ανάπτυξη στις αστικές περιοχές	46.845.219	55.112.023	0	0	46.845.219	55.112.023
016-Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές	3.000.000	3.529.412	-1.500.000	-1.764.706	1.500.000	1.764.706

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ/ ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ/ ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ		ΠΡΟΤΑΣΗ 2 ^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	
	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
045-Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2	5.000.000	5.882.353	1.000.000	1.176.471	6.000.000	7.058.824
058-Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις	4.000.000	4.705.882	-1.600.000	-1.882.353	2.400.000	2.823.529
062-Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αποδοτικότητας, παροχή πόσιμου νερού)	3.000.000	3.529.412	-1.000.000	-1.176.471	2.000.000	2.352.941
081-Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές	3.000.000	3.529.412	3.200.000	3.764.706	6.200.000	7.294.118
082-Τροχαίο υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	2.500.000	2.941.176	-1.000.000	-1.176.471	1.500.000	1.764.706
083-Υποδομές ποδηλασίας	3.000.000	3.529.412	-1.500.000	-1.764.706	1.500.000	1.764.706
090-Άλλες νέες ή αναβαθμισμένες εθνικές και περιφερειακές οδοί και οδοί τοπικής πρόσβασης	5.000.000	5.882.353	800.000	941.176	5.800.000	6.823.529
121-Υποδομές για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	2.500.000	2.941.176	-1.500.000	-1.764.706	1.000.000	1.176.471
122-Υποδομές για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2.500.000	2.941.176	-1.700.000	-2.000.000	800.000	941.176
127-Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	2.500.000	2.941.176	-2.350.000	-2.764.706	150.000	176.471
165-Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	0	0	300.000	352.941	300.000	352.941
166-Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	2.500.000	2.941.176	2.000.000	2.352.941	4.500.000	5.294.118
168-Φυσική αναγέννηση και ασφάλεια δημόσιων χώρων	8.345.219	9.817.905	4.850.000	5.705.882	13.195.219	15.523.787
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ 2021 -2023»	362.156.013	426.065.902	0	0	362.156.013	426.065.902